

Årsrapport för ICOMOS Scientific Committee on Risk Preparedness (ICORP) 2014

ICORPS huvudsakliga uppgift är att arbeta för att kulturhistoriskt värdefull miljö skyddas mot skadegörelse och total förlust vid olyckor, katastrofer och väpnad konflikt. Det sker genom olika aktiviteter som har att göra med förberedande skydd, tekniskt och organisatoriskt skydd och återställande genom att:

- samarbeta med internationella, nationella och "non government" organisationer för att skyddet av kulturhistoriskt värdefull kulturmiljö ska integreras i katastrofplanering
- bygga upp kunskap, skapa möjligheter till träning och kompetensuppbyggnad för att minska förlusterna
- identifiera och genomföra forskning om riskplaneringen för kulturhistoriskt värdefull miljö och tillhandahålla "best practice"
- utveckla instrumenten för att ICOMOS ska kunna fullgöra sitt åtagande när det gäller Världsarvskonventionen
- representera ICOMOS i "Blue Shield"s organisationer
- koordinera och se till att ICOMOS resurser kommer till nytta vid katastrofer
- säkerställa att alla kulturer och regioner är representerade i kommittén

För 2014 – 2017 valdes i februari 2014 följande personer till kommitténs styrelse:

Ordförande: Rohit Jagyasu Indien
Vice ordförande 1: Christopher Marrion USA
Vice ordförande 2: Bijan Rouhani
Secretary General: Zeynep Gul Unal Turkiet
Skattmästare: Robyn Riddett Australien

Svensk representant. Erika Hedhammar

ICORPS verksamhetsområde är mycket brett. Det spänner över det mesta från skydd mot och skademinimering under respektive efter allt från stora naturkatastrofer som jordbävning, översvämning, storm och stora bränder, till mer lokala bränder, vattenskador etc, till skydd mot mänskliga aktiviteter med negativa konsekvenser för kulturmiljön där krigsbrott mot historiska minnesmärken blir allt värre men också ex gruvbrytning kan orsaka stor skada. Verksamhetsområdet spänner dessutom över allt från organisatoriska åtgärder och lagstiftning till stadsplanering, byggnadsplanering, tekniska installationer o. dy. Detta är både en svaghet och en styrka. Min upplevelse är att det kan vara ganska svårt att få gehör för oss från Norden när det gäller en så viktig frågeställning som brandskydd bland allt annat.

Chris Marrion har uppgiften att utarbeta en **manual för hur skyddet mot brand** bör gå till. För att något bidra till det arbetet har jag skickat honom Statens fastighetsverks nu ganska gamla och kanske överspelade föreskrift i ämnet som jag turligt nog hade översatt till engelska "Instruction on Firesafety in National Monuments". Att åstadkomma något liknande som är giltigt för hela världen är naturligtvis komplicerat, i synnerhet som man tänker sig ett mycket mer detaljerat dokument. De är lätt att ta sig vatten över huvudet.

Generellt sätt är **diskussion och erfarenhetsutbyte** på nätet engagerat och livligt om de många stora katastrofer som tyvärr hela tiden inträffar runt om i världen. En hel del punktaktiviteter genomförs som t.ex. att skriva till myndigheter och påtala behovet av viss skyddsåtgärd eller viss lagstiftning. Att här relatera detaljer från detta är att gå för långt. Katastroferna läser och hör vi om nästan dagligen. I vad mån Unescos utspel nu beträffande Islamiska Statens skadegörelse i världsarvet Hatra och i museet i Mosul är initierat av ICORP vet jag inte säkert, men sannolikt har ICORPS engagemang bidragit.

E-mailkorrespondensen har också handlat om uppföljning och erfarenhetsåterföring från den kurs om jordbävningsskydd som året innan genomfördes tillsammans med ICCROM i Istanbul.

Årets kommittémöte hölls tillsammans med en konferens under rubriken ”Cultural HELP – Cultural Heritage and Loss Prevention” i Porto i Portugal. 6-7 oktober. Arrangör var tekniska fakulteten vid Porto’s universitet.

Konferensens tema spände över hela verksamhetsområdet. Jag upplever det som att dessa konferenser blir en sorts utbildningstillfällen för professionella på platsen och inom den institution som har huvudansvaret för arrangemanget. Ingen av oss ledamöter från Sverige hade tyvärr möjlighet att delta.

Kerstin Westerlund Bjurström
Medlem i ICORP och f.d. svensk representant